

AMICULU FAMILIEI

FOIA BISEPTEMENARIA
PENTRU TOTE TREBUIŢIELE VIETIEI SOCIALE.

INSTRUCTIUNE.

DISTRACŢIUNE.

Va esi in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre I. anu e 3 fl. v. a. pentru Romani'a si Strainatate 8 franci — lei noi. A se adresá la REDACTIUNEA foiei in Gherla. — Szamosujvár.

Amoru si patriotismu.

(Unu episodiu din istori'a Romei.)

I.

Iubitulu rege, Num'a*) slabitu de ani morise,
Si 'naltulu lui Janu templu stá ér' cu porti deschise.
Semnalulu bataliei sunase 'n Rom'a vechia:
Romanii cu Albanii, eroica parechia,

Stau gata se s'apuce de-unu nou duélu cumplitu. . .

Horatiu, unu románu falnicu, in lupte 'mbetranitu,
Priviá cu veselie 'lai sei trei fii armati
De dorulu bataliei in pieptu inflacarati.

«Copii! — le dice dñsulu cu nobila mandria —
Sub Romulu, falnicu vulturu nascutu spre vitejia,
Portandu si eu o arma in man'a-mi adi plecata:
Mii glorii secerat'am, rusine nici odata.

»Asiu merge 'n lupta si adi, ah! duce-m'asiu de-acasa,
Caci dorulu me impinge . . . Dar anii nu me lasa . . .
Deci mergeti voi in locu-mi, luptati numai cá mine:
Atunci . . . eu remanu veselu, n'am frica de rusine . . .»

— «Fii veselu dar parinte! — dicu tinerii Horati —
Amu fostu princi pana astadi, dar adi vomu fi barbati!
Dar' sor'a nostra unde-i? 'nainte de plecare
Se stringemu a ei mana, se-i dámu o sarutare.»

Au disu. . . Usi'a chilee deschide-se indata
Si-o tenera copila in ochii loru s'aréta,
Frumosa, rapitóre, cá Venerea marétia,
Dar' trisia, cá dorérea, si palida la facia.

— «Aci-su,» — raspunde dñs'a cu gele suspinandu —
Er' frati-i o saruta si-o stringu la pieptu pe réndu.

*) Num'a Pompiliu, succesorulu lui Romulu, a fostu unu rege bunu si iubitoriu de pace. Sub domnirea lui templulu renumitu alu lui Janu a statu totu inchisu, va se dicea, Rom'a n'a avutu nici unu resbelu; cá-ci acestu templu numai in tempu de resbelu se deschidea.

— »Remasu bunu, sora dulce! — dicu dñsii cu mandria,
Noi mergemu adi de-acasa pe campu de batalia.

Acusi veni-vomu érase, cu lauru coronati,
Séu vomu mori in lupta Románi adeverati!
— »Asié-i! — dice betranulu. — Cá viéti'a rusinósa:
De diece ori mai dulce-i o mórté gloriósa!»

II.

Ei pléca 'n batalia. . . Er' sor'a loru iubita
Remane versandu lacrimi din anim'a-i ranita.
O dóre amaru in sufletu, cá frati-i buni o lasa,
Si nu sci, mai veni-voru? séu mergu pe veci de-acasa?!

Dar' multu mai grea-i dorérea, ce-i casiuna Amorul,
In anim'a ei juna de multu s'aprinse dorulu
Pentr'unu erou din oatea falosiloru Albanii,
Amici buni mai 'nainte, ér' adi Romei dusímáni.

Erá si logodita cu scumpulu ei iubitulu. . . .
Dar' vai! candu dieulu Hymen pe veci i-ar fi unitu,
De-a vietii fericire se aiba dulce parte:
I despartiesce, pote pe veci, fierosulu Marte.

»Ah, ce-i cu dñsulu óre? — se 'ntréba ea in sine —
A si plecatu la lupta? séu cum de nu mai vine
Se-lu vedu inca odata si se-lu sarutu plangédu:
C'apoi. . . ah! cine scie, vedé-ne-'omu orecandu?»

Cu acestu cugetu ea intra in mic'a ei gradina.
Erá de Maiu o séra, frumósa si senina;
Pe bolta mii de stele, josu mii de flori zimbiau. . . .
Dar' aste a copilei plansu, vai, nu-lu alinau. . . .

De-odata stá . . . tresare . . . cá-ci p'intre flori zaresce
O umbra 'ntunecosa, ce linu spre ea pasiesce. . . .
Erá chiar' alu ei mire, iubitulu Curiatu,
Frumosulu, cá insusi Marte, si splendidu inarmatu.

»Remasu bunu, flore scumpa! — elu dice plinu de jale,
Punendu o sarutare pe frntea mandrei sale. —

Candu ne zimbua mai dulce Amorul fericitu:
Vedi, Marte me alunga din giurulu teu iubitu

»Dar' nu pe veci, copila!... Ceresc'a-ti imagine
Si 'n foculu bataliei va fi totu langa mine;
Alu teu doru mi-a fi arma, divinulu teu Amoru
Mi-a fi in contr'a mortii unu scutu aperatoru!...

»De-ar' fi se cada inse ostirea noastra 'nvinsa:
Atunci se scii, iubita, ca si-a mea vietia-i stinsa.
Decatu din batalia se viu ne 'nvingatoriu;
Mai vreu pe campulu luptei cu gloria se moriu.«

— »O! nu-mi vorbi de morte! — raspunde ea cu gele,
Ca-ci mortea ta curma-va si firulu vietiei mele.«
Apoi din sinu o mandra camesia alba-a scosu,
Cusuta de-a ei mana cu firu scumpu si frumosu.

Si-a disu: »Candu vei fi 'n lupta, s'o ai ast'a pe tine;
E tainicu descantata, si va se-ti prinda bine.
De nunta ti-am gatit'o, se-ti fie spre norocu...
Vai! cine-a crediutu, astadi se mergi cu dins'a 'n focu?«

— »Curagiu, iubita! Dieii din ceriu voru fi cu mine.«
Apoi, c'o sarutare necata in suspine,
Elu ese, ca-ci afara l'ascépta-ai sei doi frati,
Si pléca 'n batalia, voinicii Curiati.

Ei mergu cu voia buna, triumfu, glorii sperandu...
Dar' biét'a copilitia remane suspinandu.
Ori unde s'ar' intorce mani scump'a Victoria:
Ea totu n'are sperantia de nici o bucuria.

Albanii de cascade, ea pierde p'ai sei frati
A secerá mani lauri séu morte, conjurati;
Ér' de invingu Románii: ea pierde unu scumpu mire,
O lume, o vietia, unu raiu de fericire. . . .

III.

In resaritu de sore p'unu campu plinu de verdétia
Románii cu Albanii stau mandri fačia 'n fačia;
Se mesora de-aprope cu ochi fulgeratori,
Precum in di de véra pe ceriu doi negri nori.

Pe fačia-le suride curagiulu barbatescu,
Si armele loru magicu in sore stralucescu.
Ardiendu de doru ascépta totu insulu crunt'a óra,
Se intre 'n foculu luptei, se 'nvinga séu se mora.

Albanulu rege*) in sa din cetele lui dese
S'alege de odata, maretiu la midlocu ese,
Apoi pe Tullu Hostiliu, alu Romei domnu faimosu,
L'o mica convorbire l'invita generosu.

Si, candu acest'a vine in pomp'a sa regala:
»Nu-mi place — i graesce cu voce amicala —
Nu-i bine-atat'a sange se curga intre frati;
Romanii si Albanii de-o mama suntu laptati!

*) Mettu Fuffetia.

»Ce mari amu poté, Domne, ce tari fi in unire!
Precandu atâte certe ne ducu dreptu la perire...
Se nu facemu si astadi omoru multu si macelu:
Ci sortea bataliei decida-o unu duelu!«

— »Prea bine! (domnulu Romei graesce cu-o zimbire)
Plinescu alu teu doru nobilu cu dulce multiamire.
In ostea mea se afla trei frati, alesi voinici;
Trei bravi alege-ti si tu, si fie precum dicit!«

Apoi la oste ambii se 'ntorcu cu multiamire,
Si-aloru vointia 'ndata la toti se dá de scire.
Dintre Románi la lupta s'alegu cei trei Horati,
Din ce'a parte éra voinicii Curiati.

Ei esu, cá siese Herculi, stau mandri facia 'n facia
Setosi de lupte gregele si gloria marétia.
Semnalulu suna. — Junii cu sufletu barbatescu,
Cá leulu p'a s'a préda, p'olalta navalescu.

Románi, Albani, impregiuru toti stau in nemisicare
La luptatorii ageri privindu cu incordare.
De-odata-unu sgomotu veselu s'aude 'ntre Albani,
Ca-ci morti cadiura 'n lupta doi frati Horatiani...

Dar' unulu e viu inca! si n'are nici o téma,
De si se vede 'n facia cu trei dusimani de-o séma.
I vine ce-va 'n minte, unu cugetu norocosu: —
Apoi se ie la fuga pe siesulu latu, ierbos.

Albanii 'n veselia strigu, salta si mai tare,
Dar' sgomotulu loru veselu se schimba 'n desperare:
Ca-ci bravu Horatianulu se 'ntorce spre Curiati
Ce-lu urmarescu in fuga de-olalta 'n departati;

Ataca si ucide pe celu din apropiare,
Apoi pe réndu cu spad'a-i la cei'alalti doi sare,
Si 'n Tartaru mi-i tramite cu agerulu seu bratiu...

»Traésca — strigu Románii — eroiculu Horatiu!«

Si toti s'aduna 'n giuru-i de-aprope ca se-lu védia,
Ér' regele i-dá man'a, cu dragu l'imbratiosidéia,
Si-i dice: »Fii fericite, a ostei mele fala!
Adi vei intrá in Rom'a cu pompa triumfala.«

Si, cei ce mai 'nainte pareau chiar' desperati,
Románii, acum salta de gloria 'mbetati.
Albanii ér' se mira suprinsi cá de-o minune,
Fiindu falosei Rome siliti a se supune.

IV.

In Rom'a se latise a Victoriei fama,
Si-orasiulu mai nainte cuprinsu de-adinca spaima
Acuma 'nota 'n radie de dulce veselia,
Cá lunc'a dupa-o négra, cumplita vijelia.

Pe campu, la port'a urbei unu arcu stá inaltiatu,
Cu semne triumfale si flori frumosu ornatu;
In giuru-i ér' de omeni multime curiosa,
Betrani, copii, copile, barbati, muieri voiose.

Si fiecare ascépta cu doru, cu nerebdare,
Se védia de la lupta a ostei re'ntornare,
S'admire, se salute cu glasu resunatoriu
P'alu dilei erou falnicu in lupta 'nvingetoriu.

Horatiu, betranulu, si elu esise de acasa,
Cu fic'a s'a aproape de arca se asiediase.
De si sciá cá numai unu fu, din trei, mai are:
Asiá de veselu totusiú priviá in departare.

»Doi fii pierdú in lupta... Dar' unulu inca-i viu!
Si 'nvingetoriulu cine-i?... E insusi alu meu fiu!
Acestu arcu pentru dinsulu aci s'a inaltiatu!
O! ce di fericita, cumu eu nici n'am visatu!...«

Asié dice betranulu cu anima voioasa,
Dar' fic'a lui iubita stà langa elu doioasa . . .
Candu toti suridu, ea, numai oftéza cu 'ngridire,
Cà-ci nu mai sci, traiesce? séu mortu e alu ei mire?

Vre-o spada inimica prin pieptu nu l'a lovitú?
Nu zace pe câmpia de rane-acoperitu?
»E mortu, nu-lu mai vedi altulu!« asié Fric'a-i sioptesce.
»Ba nu!—Speranti'a-i dice.—E viu, si te iubesc!«

De-odata se aude unu glasu in departare
De trimitia voioasa... Si éta, cá apare
In fruntea mandrei óste eroiculu Horatiu,
Ce câscigà adí Romei marire cu-alu seu bratiu.

»Traésca 'nvingetoriulu!!« — resuna de-odata
O voce asurdítore din miú glasuri formata. —
Si toti ochii 'ntro clipa spre dinsulu s'atintescu,
Cumú florile din lunca la sóre 'n diori privescu.

Elu vine 'ncetu spre porta; patru de bucuri'a,
Portandu cu sine falnicu, cá semnu de victori'a,
Insemnele, armur'a celoru trei Curiati
Pe campulu bataliei de dinsulu seceráti.

Ori unde cauta 'mpregiuru, totu veselie vede,
Cá 'n Maiu frumosulu sore pe ceriu seninu candu siede.
Dar' intre toti mai dulce placere cine simte?
Betranulu si inbitulu eroului parinte.

Elu trece prin multime, la fiulu seu pasiesce,
Cu dragu l'imbratiosiedia, cu dulce mi-lu privesce.
»Bine ai venitú copile si bine te-ai luptatu!«
I dice, p'alui frunte punédu unu sarutatu.

— »Luptatu-m'am, parinte, si am sositu in pace.
Vedi, sangele in apa nici-candu nu se preface!«

— — — — —
Dar' ce glasu tristu de-odata s'aude resunandu?
Ce típetu de durere esítu cá din mormentu?

O! cà-ci in ast'a viétia nici macar' o clipita
De a dorerei cétia nu pote fi scutita!
Candu arde 'n ceriu mai veselu, mai viu frumosulu sore,
Atunci e mai aproape fortun'a 'ngrozitóre.

Horatiu se 'ntorce, vede pe sor'a lui iubita,
Cum manele si-frange versandu lacrimi mahnitá;
In midilocolu multimei voioase cum suspina,
Precumu unu micu noru negru pe bolt'a cea senina

Cà-ci p'intre arme-aduse cá semnu de victoria,
In mâna l'alu ei frate sositu din batalia,
Serman'a, ea diarise si-o spada cunoscuta,
Si-o camesia scumpa de mân'a ei cusuta...

»Ce plângi? — fratele-i dice. — Sosirea mea pomposa
De ce numai pe tine te afla-asie doioasa?«
— »Cum nu,—respunde dins'a—candu vedu cu ingrozire
Cà ai ucisu in lupta chiar' tu pe alu meu mire!

O, frate! curma astadi si-alu meu traiu desperatu,
De nu vrei a fi 'n viétia de mine blastematu!«
— — — — —
Horatiu s'aprinde 'n sufletu de-o apriga mani'a,
Si ochi-i plini de fulgeri vestescu grea vijelia.

»A! sora infidela! tu uiti de ai tei frati
In lupta pentru tine si Rom'a sangerati?
Si lacrimi de gele versi pentru unu dusímanu?...
Deci mori! cà-ci nu esci démna de numele »romanu!«

Elu dice, si-o strapunge prin anima cu-o spada,
Facédu isvoru de sange din sinu-i de zapada.
Unu gemetu se aude, si ea nu mai traesce:
Cu mirele-i in Tartaru pe veci adí se unesco.

V.

Acésta fapta négra nascuta de mania
A stinsu pe locu lumin'a comunei veselie,
Si 'n anime unu rece fioru a insuflatu.—
Horatiu fú prinsu si 'n mân'a Senatului predatu.

In díu'a urmatore in Foru unu senatoru
Comunica sentinti'a cu alu Romei bravu poporu.
»Romani!« (dinsulu graesce. Toti tacu cu atentiune)
»Horatiu pentru virtutea i, curagiu-i de minune

»Cu lauru si onóre fú eri incoronatu;
»Dar' adí, pentru crudímea-i: la morte-i judecatu!
»Si-acum... in mân'a vóstra e pusa a lui sórte;
»Decideti dar' indata: viétia vreti, séu mórte?...«

Atunci Horatiu, betranulu, la midilocu tristu pasiesce
»Romani! fiti cu 'ndurare (plangédu elu le vorbesce);
De nu aveti de dinsulu, s'aveti de mine mila!
Trei fii aveam... eri área!... si-o gingasia copila...

Doi pentru voi in lupta gasit'au trista morte,
Ér' scump'a mea copila...vai!—sciti doios'a-i sorte!
Unui fiu mai am in viétia, unu ultimú ajutoriu:
Voiti se mora si elu? voiti si eu se moriu?...

— »Ba nu!! (respunde-atunce de-odata 'ntregu poporulu)
Noi vremú cá se traésca Horatiu invingetoriulu!!«

— — — — —
Si ast'felu condemnatulu de morte a scapatu;
Ér' sor'a lui si frati-i pomposu s'au mormentatu.

Petru Dulfu.

Florica.

Novela

(Finea.)

V.

Pe o vale frumoasă sub marginea unei păduri dese eră „mor'a diernelor.”

Eră o mor'a pustiă, parasită; abea se mai cunosea de pe sulii cei groși, pe care nu-i mâncase încă putregiunea de totu — că ea a fostu mór'a candu-va.

Apa-si luase cursulu pe alt'a parte, numai unu alviulu bețranu invescutu cu érba grasă, si in pregiurulu morei losele de apa si o smida nepenetrabilă — aretá că pe aci a trecutú perezulu morei candu-va.

Nimenea nu-si aducea aminte de stapanulu acelei mori; dar' se vorbiá că acolo ar' fi sediutu unu morariu avutu, avutu de poveste. Copii nu avuse, si mosecitorii lui au lasatu mór'a a se resipi.

Ce sau facutu atát'a feru de banu, averea, comorile — nu se scie; dar' poporulu avea credintia firma că banii morariului suntú ingropati in pamentu, si unu spiritu séu necuratulu i padiesce.

Poporulu scia se spuna povesti din bețrani cumu ardéu banii noptea spre dile mari, cum au voitu se-i sape unulu séu altulu si ce au patitu cei ce si-au pusu capulu cu necuratulu.

Spunéu că in mór'a se audu noptea adese fluere, cimpoi si chiuituri; ma pastorii mai indrasneti cari ambláu in giurulu morei noptea la luna spuneau, că a vedutu o féta alba intrandu pe usi'a morei si esindu.

Si poporulu credé că dînele se coboru noptea de prin păduri cu fluerasiulu dînelor, si joca in mora horea lorú fantastica. Si credé că ce'a ce au vedutu pastorii nu eră alt'a cá o dina. De aci portá mor'a numele de „mor'a diernelor.”

Tota bab'a, tota fét'a scia căte o poveste de mor'a diernelor.

Si fiindu că eră parasita, ah! căte povesti ti-arú scí ea spune, căte secrete, căte vraciuri si farmece ti-arú scí povesti pe care nu le scie nimenea.

* * *

Noptea tardiu dupa cina, prin néua si pe geru inaintá pe sub polele unei păduri unu barbatu robustu -- erá Jonica.

Caciul'a négra i erá trasa pe ochi afundu, si pletele-i undulante erau albe de bura.

Mergea singuru cu pasi repedi, mergea cá unu nefericitu; că-ci cine e mai nefericitu cá omulu care ambla alergându dupa fantome, dupa visuri dupa iluziuni!

Valea se 'nhidea nainte lui totu din ce in ce mai multu, si fundulu vanei formá unu anghiu acutu intre dóua păduri despartite printr'o gârla cu ripi coltiurose si 'nspaimatatore.

Sub sdropiturile unei ripe, statea o ruina vechia — acést'a eră mor'a diernelor.

Acoperisiulu ei eră resipitu, dar' paretii de pétra mai tienéu încă peptu cu tempulu.

Eder'a se parea că nepúténdu asceptá resipirea totala a zidurilor au inceputu a-i invesece cu vitiele ei, cá si candu ar' vré ai ascunde.

In giurulu zidurilor tufe de socu si de bozii, ici-cólea căte unu arinu inaltu, — pe parasitulu perezulu alu morei o smida nepenetrabilă de lose si de trestii.

Jonic'a trecú preste vale si ajunsé nainte ruinei. Aci statú pe locu, privi in giuru si ascultá. Nici elu nu scia ce. Tacere in tote partile, numai pocniturile fetaniloru se audiá din candu in candu crepandu de frigu.

Jonic'a si luá caciul'a de pe capu 'si facú cruce si porni.

Lun'a erá 'n noru, dar' diarea ei inpreunata cu albeti'a ninsorei cu atát'a erá mai fantastica si mai spaimantatore.

La usi'a morei statú Jonic'a éra, sí privi in launtrulu morei.

Ici petrite din zidu, colea unu sulu de rota redicatu pe langa paretii, — mai departe o pétra de mor'a crepata, căte unu stelpu adarnatu spre o parte, si printre ele grupe selbatice in disordine naturala. Si umbrele ariniloru cu atát'a spaima se pareau că fugu de-alungulu preste ele dela unu capetu până la altulu.

Sêmtia o sfiire, dar' si-au propusu: ori Floric'a, ori mortea, — si intrá pe usi'a morei.

Jonic'a se puse sí sediú pe o pétra de mor'a crepata in dóua si asediata langa unu paretu.

Pétr'a acést'a pote o-au pusu aci mân'a morariului mai nainte cu o suta de ani, — pe caldarea cu bani totu deaun'a sau aflatu căte o pétra mare. Óre nu voru fi banii morariului chiar' aci ingropati sub acést'a pétra.

Sediú unu tempu dar' nu se ivi nimicu. — Candu si candu se parea că aude unu fremetu, dar' éra incetá, pote o fierá séu o mierla ce se misca de frigu.

Erá la mediulu noptiei, si Jonic'a sêmti o recela ne mai sêmtita. O siusiurire se audiá din afara cá si candu sar' têraí o haina pe néua.

Jonic'a privi in giuru cu atentiune, dar' nu vediú nemicu.

Jonic'a privi printre doi paretii resipiti, si éta, in apropierea morei pe rediorulu unei ripe statea o figura lunga si alba cá néu'a si inspaimatatore cá o nelucire de reu.

Jonic'a sêmti o trema, dar' nu descurgiá. Ori Floric'a ori mortea.

Figur'a statea cá si candu ar' fi o statua morta; dar' dupa cateva minute se vediú miscanduse si disparú dupa unu redioru cá o neluca.

Jonic'a nu se miscá de pe pétra. Ea trebuie se vina se-si caute banii — cugetá elu.

Éra au trecutú câteva minute, si Jonica éra audí sgomotulu de mai nainte indereptulu seu. Se intorse si privindu indereptu éta vediú că pe ferést'a morei privia

in lountru unu capu de omu inbroditu cu o neframa alba.

Jonic'a statea cá întiepenitu pe pétra, si 'si retienù pe unu momentu chiar' si resuflarea.

Figur'a cea alba se intorse pe dupa zidu si se iví in usi'a morei. Jonic'a se cutremurà, si fara voi'a lui sarí in picioare.

Figur'a cea alba scose unu tîpetu desperatu, si intorcînduse disparù pe dupa paretile morei.

Jonic'a se repedi pe usi'a morei si vediù figur'a cea alba fugindu prin néua si disparèndu catra nesce rîpi nesipose.

Jonic'a porní dupa ea.

Si acumu fugia, sarindu preste tufe si preste tote pedecile ce-i tieneau calea, vediù figur'a cea alba apropianduse catra o ripa afunda. Si candu ajunse la marginea ripei, in momentu disparù din vedere cá o neluca.

Jonic'a 'si duplicà pasii si trecù mai 'nainte pe urm'a ei.

Ajunse la marginea ripei si statù pe locu.]

Si ce vediù se uimí.

O ripa inspaimantatore, care erà cunoscuta in genere cá o prepastie periculosa, erà disparuta cu totul. Unu huetu de néua o umpluse pâna in façi'a pamentului. Unu viscolu de érna astupase pâna in radiore ceea ce viscolulu de apa totu sepá Domnedieu scie de candu.

Jonic'a vediù cá urm'a figurei cei albe disparea la marginea ripei, si unde incetá urm'a erà néua prabusita.

Statù pe locu, priví in giuru si ascultá.

Si de subtú néua audí unu versu de desperare, unu glasu de omu.

Jonic'a se puse in genunchi, si mai audîndu vocea debila si tremuratore, prinsè a scurmá in néua.

* * *

O amoru amoru!

Câta durere cu tene, câte lacremi 'dupa tene!

Si candu se inblandiesce amorulu in sinu, si se usca lacremile in ochi: vinu altii cu amorulu loru, cu durerile loru, — si noi plangemu si cu ei.

Dilele trecu, perii incaruntiescu, si amorulu dispere cá unu visu, totu de ce in ce mai obscuru; numai o suvenire a lui mai tiene legatur'a intre noi si intre elu. — In giurulu nostru famili'a iubita, nepoti si nepote, dar' toti supusi la acelasiu destinu, toti voru a plange si ei, si noi cu totii repetâmu durerea alaturea.

Erà noptea gerosa: Betranulu Tomutiù siedeá la diareá focului cu capulu radîmatu pe mâna si lacremá.

— Ah Florica, Florica! — suspinà, ... apoi se scolà si luandu-si cococulu pe sine esí din casa.

Florica mersese de-acasa de cu séra si ânca nu sosise.

De unu tempu incóce o vediuse betranulu plângîndu totu mereu, si nu se mai mângaiá cu nemieu. Façi'a ei

devenise palida, si florile frumose din façi'a ei disparuse de brum'a dureriloru.

Inelulu de credintia 'lu considerá cá unu blastemu de care nu pote scapá. Blastemulu acest'a erà tare, dar' voi'a ei si amorulu catra Jonic'a erà totu mai tare.

— Acést'a nopte e noptea lui San-Vasiù — cugetá betranulu — noptea vraciului si a farmecelorú. Cine scie unde ambla, ce va face, la ce se va resolvá.

Betranulu 'si propuse a o cautá.

Deci merse la matusi'a Floricei; ea erà sfatniculu betranului candu nu-i mai ajutá mintea. Erà o veduva care au petrecutu multe díle de bucuria si de dorere.

— Aliolio Tomutiù dragulu meu, — díse matusi'a facîndu din capu si siusicaîndu, — reu ai facutu cá ai superatu fét'a. Cátu au plansu sermana, câte lacremi in locu de bucuria. Lasà-o Tomutiù dragulu meu, mân'a lui Domnedieu luera in totu loculu. Eu credu cá Domnedieu lucrà si aci, si ce vrea Domnedieu nu potu stricá omenii. Lasa-o Tomutiù, lasa-o dragulu meu, se se marite dupa cine o duce anim'a, cá nu-i mai bunu sfatu cá acel'a care tí-lu dá anim'a in trebile dragostei. Buna e mintea buna, dar' decà nu-e pe o cale cu anim'a, mai lasàmu, cá anim'a e a dragostei.

Betranulu siedeá pe cornulu vetrei inchinatu cu coatele pe genunchi si privia inaintea lui.

— Ah numai se-o mai afiu odata suspinà betranulu cu vocea tremuratore. Decà Domnedieu vrè, Domnedieu se grigésca de ea, cá eu nu me voiú opune.

— Dîte Tomutiù dragulu meu, dîte nu 'intardiá. mergi la mor'a díerneloru, mergi in ruptulu capului, se ajungi pâna in mediulu noptiei. Astadi e noptea lui San-Vasiù, noptea farmecelorú: si vai câte taîne ascunse vede si aude mor'a díerneloru in noptea lui San-Vasiù. Noi femeile avemu slabiciuni care voi barbatii nu le cunosceti. Cine scie cine ce i-au spusu, cine pe ce o au invetiati, si in ce-si bate capulu. Mergi Tomutiù dragulu meu cá Florica va amblá pustiie serman'a pe la mor'a díerneloru, frânta de geru si de uritu.

Tomutiù la aceste cuvinte prinse a lacremá.

— Oh nebun'a de ea, — díse suspinandu, — apoi se scolà si ne mai lungindu vorb'a díse nopte buna si se departá.

Erà noptea gerosa. Ventulu de érna subtíre si sfasiatoriu batea in façi'a cá flacarile, noptea erà tacuta si totu campulu erà invescutu cu néua, cá si cangu ar' fi infasiuratu totu pamentulu cu unu velu albu 'nainteá ochiloru. Nu mai vedeai délu, nu vale; nu vedeai drumu, nu o brésda, nu unu semnu, o movila; totu pamentulu o tabla alba fora semne.

Tomutiù betranulu merge, merge cu sufletulu sdrobotu de desperare. Atat'a erà de grea calea, atat'a erà de rece ventulu; dar' mergea cumu merge omulu alungatu de reu.

Tempu lungu nu vediù nemieu vietinitoriu, si nu

audi unu sunetu; numai din candu in candu se audia in dreptulu lui câte unu câne latrându in satu.

Dela unu tempu nu s'a mai auditu nici câinii, numai stelele remasese âncă din ce'a ce poti vedé; aceste schinteiau dar' nu graiau catra elu.

Intr'unu tardiu audi portându echoulu paduriloru unu strigatu cumplitu, unu strigatu de desperare.

Cu câtu inaintă mai departe cu atât'a audia mai chiar' că strigatulu vine despre mor'a dierneloru si acel'a este unu strigatu de periclu.

— Ah, Floric'a mea singuric'a mea Florica! — eschiamă betranulu duplecandu-si pasii.

Dar' urme nu erau, néu'a afunda pâna in genunchi, si hei câte dile bune si rele se ingreunau pe umerii betranului.

De-odata audi strigatulu éra. Acel'a venia dreptu dela mor'a dierneloru si se precepea că vre-unu omu, pote vre-unu sermanu caletoriu striga dupa ajutoriu.

— Ah, sermana Florica, cumu se va teme, cumu va plânge de frica si de frigu.

Betranulu mergea frântu de oboséla. Si ajungându pe o dâlma vediù 'naintea s'a ripele ce ascundu mor'a dierneloru, si in prejma loru vediù o figura de omu misicandu.

Betranulu voi se strige dar' nu potù; poterile 'lu parasise.

Apoi se apropiă de ace'a figur'a negraindu nemica pâna ajunse indereptulu ei.

Figur'a pe care o vedea eră unu barbatu robustu, — caciul'a i cadiuse pe néua, pletele i le batea ventulu, si pe bratiu tienea o femeia ce se parea morta.

Barbatulu eră ocupatu forte si nu observă sosirea lui Tomuti; dar' betranulu candu i vediù cunoscu intrensii pe Jonic'a si pe nefericit'a lui Florica. Si Tomuti se apropiă de ei.

— Ah Florica! — Numai atât'a potù dice si cadiù lesinatu pe trupulu ei rece.

* * *

Intr'alt'a di Nutiulu lui Tóderu si-au recapetatu inelulu de credintia.

Floric'a eră pe patu, debila si palida, aproape de morte; dar' Domnedieu iubesece credinti'a si amorulu adeveratu.

A trecutu si postulu mare, si a sositu Santele Pasci, terminulu pentru nunta.

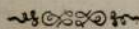
Si Floric'a si-a serbatu nunt'a cu Jonic'a.

Domnedieu a voitu, si Tomuti s'a impacatu cu sórtea.

*

Ce Domnedieu vré omenii nu potu strică!

V. R. Buticescu.

MIRELE si MIRE'S'A.

Sorele-ale s'ale radie blânde, vie
Din nou le întorse natur'a se 'nvie,
Si pamentulu érsiü hain'a s'a de june
O luase 'n spate că in vremi strabune.
Pe campii si déluri, in frundsiulu verde,
Unde 'n sboru-i veselu paserea se perde
Si prin munti, prin codrii cum strabate ventulu,
Viersu de bucuria strabatea pamentulu,
Lun'a primaverei, — Maiulu celu iubit, —
Sosise in lume cu alu seu zenitu.

— — — — —
»Astadi se 'nplinesce unu visu de feriere:
Tu vei fi mirésa si eu voiu fi mire!
— Dice si cu foculu teneretiei pune
— Unu sarutu pe faci'a scumpei s'ale june,
Apoi se redica bratiu de bratiu luati
Music'a le cânta — »Se pornimu! — ce stati?
— Dice o betrana — »Ba mai stati pe locu!
A pocnitu oglind'a... nu e cu norocu!»

— — — — —
Glasu-i amutiesce. Music'a mai mare
Sgomotu respândesce, in a s'a vîbrare.
Éta-i mergu cu totii mergu la cununie
Dar' mirés'a merge că se nu mai vife.

— — — — —
Hymenu inainte calea li-o gatesce,
Amoru li-surride, blandu î-i insotiesce.
Mândrii-su la privire mire si mirésa
Si mare multime lînga ei se 'ndésa
Că se-i totu privésca si-apoi se-i admire:
»Ast'a e mirésa! . . . si-acest'a-i mire!

* * *

Dar' ori si ce pe lume se schimba si se trece,
Dup'a ursitei taine si-a mortiei fioru rece;
Si nu numai odata din scaunulu mariei
Î-i vedi pe cei puternici in ghiarele perirei, —
Pe cei ce mai 'nainta in bine au traitu
Î-i vedi cum mân'a sortiei i-au frântu si i-au sdrobitu;
Pe cei ce 'n fericire se credu a fi nascuti
Adese 'n miseria î-i vedi ca suntu pierduti;
Si ast'felu dela léganu si pâna la mormentu
O jucaria-a sortiei e omulu pe pamentu.

II.

Pé imasiulu verde-a satului, in care
Se serbéza astadi o di asié mare,
Nici la pasci — ce-i diu'a cea mai insemnata —
Atât'a multime că adi nu s'aréta:
Tinere neveste, cu copii in braçia,
Cu camesi cu-altitie, rumene la faci'a;
Si pe lînga ele mândri se ivescu
Socii loru, ce veselu ridu si povestescu,

Din tempulu de fația si din vremi trecute
 Care cum i-i vine la gura mai iute.
 Apoi mai incolo, precum érn'a 'n munti
 Se redica bradii de néua carunti,
 Betrani si betrâne povestindu cu doru
 Povestescu a lene din trecutul lor;
 Si 'nca mai departe 'n umbr'a recorósa
 A teiloru, lînga sîoséu'a frumósa,
 Juni feciori si fete dulce 'si ochfescu
 Si in glume alese-a dragoste-si zimbescu.
 Inca si pe garduri copii resfaçiatu,
 Si pe pomi, pe case, i-i vedi acatiati;
 Si-ast'feliu intregu satulu afara-au esitu
 Candu la cununia nunt'a s'a pornitu.

„Dara cu ursit'a cea desu schimbatóre:
 Cine póte face trainiei insociri?
 Si nenorocirea grabnicu pasulu are.“
Vergoliciu d. Schiller.

Unu ventu de odata, unu verteju pornesce
 Care spre mirésa merge, sí-i rapesce
 De pe capu cunun'a si-o cordica rara.
 »Ast'a nu-i de síaga!« dice bab'a éra
 Ce catra mirésa mereu se 'ndesasce
 Si cev'a cu spaima 'n ureche-i sioptesce;
 Ér' mirés'a ride, mai vesela pare,
 A betranei vorbe nu-i facu superare!

III.

Nu departe éta
 Pe-o campia lata
 Unu turnu se aréta,
 Cu crucea plecata,

Aici e beseric'a de tempu invecchita
 Impregiuru in róta de plopi ocolita.

»Vedi vere Chirila«—dice— unu deputatu
 Cu mirare catra vorniculu din satu:
 »Nu-su de eri de-alalta si dfcu dieu mi-i siodu
 Se vedu la beserica asié multu norodu
 Numai repausatulu parinte Porfire
 Í-mi aducu aminte, candu fusese mire
 Unu acu in beserica de l'ai fi scapatu
 Diu'a cu lumina nu l'ai fi aflatu;
 Multi au fostu atuncia, dar' cá adi aci
 Nici c'au fostu vre-odata, nici cà voru mai fi!«
 »D'apoi mosiu Manoli!« — í-i dice Chirila —
 »Numai Domnedieu se-si faca de ei mila,
 Ca-asié nesce teneri, buni si cuviosi
 Nu sciu se fie fostu din mosi de stramosi.
 De ce proptimu plopii? Én' haidemu si noi
 Ca póte-omu strabate 'n lontru-amendoi!
 Hai! se scimu c'odata-amu fostu l'o cununia
 Cum in satula nostru n'a fostu, n'o se fia!
 Dicu si catra usia pasii 'si indrépta
 Vorniculu Chirila, si-a s'a mâna drépta

Manoli Iordachi, omu vestitu in satu
 Odata fostu vornicu, si-acum deputatu.

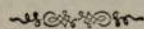
IV.

Rapiti din asta lume mirés'a si-alu seu mire
 In lumi necunoscutu ei pasa 'n fericire.
 (Cà-ci fericita-i ór'a candu doi iubiti primescu
 In taina legatur'a parintelui cerescu.)
 Érá chiar' in momentulu candu preotulu rostí:
 »Cununa-se adi rob'a« . . . si sórele-asfintí
 Si 'n locu-i prin ferést'a besericei se-ivesce
 Regin'a noptiei — lun'a, ce palida lucesce
 Pe façi'a junei rose acum incununata
 Candu — lucru de mirare! — de-odata éta! éta!
 Unu pocnetu se aude si-unu típetu nadusítu,
 Cunun'a de pe capulu miresei a plesnitu;
 Si intr'unu coltiu o baba incetisioru sioptesce:
 »— Ursit'a i-e dusímána, mai multu ea nu traesce!«

Ér' mirés'a stinsa si ingalbinita
 Spre pamentu privirea 'si-tíene atíéntita,
 Apoi se indrépta catra mire, dice:
 »— Am crediutu ca 'n lume te-oiu face fericé,
 Dar' . . . ie . . . inelulu scumpe . . . ie-lu pe
 mân'a t'a,
 Prinde-me in bratie . . . vai! . . . nu . . . me . . .
 la . . . sá!
 Toti stau si se uita uimiti, in suspine
 Mirele, mirés'a in bratie si-o tíene. . .

* * *

De trei ori cucuveic'a afora a cobitu
 Si glót'a 'ncetu sioptesce: »mirés'a a muritu!«
Constantinu Morariu.

Dam'a misteriosa.

Novela.

De J. H. Temme.

I.

La cataractulu Renului langa Schaffhausen.

Unu studente teneru din Heidelberg'a facea o caletoria de petrecere prin Elveti'a. Elu caletoriá pre josu. Carulu angustu de posta nu-i placea; neci calea ferata nu-i tendea destula comoditate in caletoria, cà-ci voi'a sa nu erá destulu de libera. Precatu erá de veselu si sprintenu, pre atatu de liberu si comodu voiá se caletorésca preste déluri si campii, prin vìi si tufisie.

Elu caletoriá singuru; o societate de caletoria l'ar' fi restrinsu in multe, ma chiar' si numai unu singuru companionu séu amiculu seu celu mai sinceru inca i-ar' fi fostu spre incomoditate. Adese trebuí se parasésca cararea, déca-lu atragea ceva in laturi, de esemplu o ruina vechia, o padure tacuta, séu o colina amicabila, carea se redicá in mediuloculu campului.

Din Heidelberg'a si-indreptă pasii spre frumós'a vale Necar, cu o traista usióra pre spate si cu o anima usióra in sinu. Elu si-finise studiale sale cu succesu stralucitu, ce'a ce trebuia se recunósca si elu insusiú. Cunoscintele câscigate le potea intrebuintia in patri'a sa, fora inse cá se fia astrinsu la acést'a de impregiurari. Fiiulu unei familie benevediute in tíera, desí numai cetatienesci, elu avea inaintea s'a unu terenu plenu de fericire. Cá unu barbatu cu stare buna si independentu potea alege liberu: se pasiésca pre terenulu vietiei publice séu se traiésca retrasu, cum si unde i va placé.

Inca in apropierea frumosei resiedentie a museloru si-aruncă elu ultimele salutari spre castelele surori dela Necarsteinach si Necargemünd. Mai de multe ori facuse elu in aceste sale cavaleresci se sune pocalulu implutu cu mustulu de vitia auríu; si duelantele gemuse aci adese in pumnulu seu, si in loculu mustului de vitia veselu a cursu sangele negru. Viéti'a vesela de studente aduce cu sine multe de acéste, acu-si un'a, acu-si alt'a.

Pre vechiulu castelu Dilsberg i-a enaratu lui castelanulu archiduce urmatori'a istorióra: Hanibalu, renumitul erou, carele a batutu pre romani, a fostu proprie unu badensu, si dupa stralucit'a invingere dela Cannae a tramisu cá donu contelui de atunci de Baden, compatriotului seu, doue scafe cu anele de auru, luate dela cavalerii romani caduti in lupta. Dupa ace'a au venitu romanii in tíera, cá se-si duca éra anelele; inse contele de Baden le aduse in castelulu Dilsberg, carele in inaltímea sa érá pre atunci o fortarétiá mai necuprindibila. Dar', dorere, romanii au adusu cele de ántaiu tunuri, si cu acele dupa o asediare stricta au cuprensu castelulu. Anelele inse nu le-au mai capetatu, cá-ci comandantulu fortaretiei, unu barbatu bravu si resolutu, le-a aruncatu in fontán'a fora de fundu a castelului. Acolo, se dice, cá jacu ele si acuma in fundulu abisului.

In Heilbroa vediú tenerulu caletoriu turnulu, in care consiliarii cetatiei tienura prinsu pre bravulu cavaleru Gótz de Berlichingen, celu cu pumnulu de fieru, dupa cumu nispuene Goethe.

In Besigheim admiră turnurile romane antice si tari, in Ludvigsburg casarmele regesci fora de fine, ér' in Stuttgart nu s'ar' fi saturatu a privi frumósale castele regesci, a principiloru de corona si a altoru duci, déca nu ar' fi vedintu destule de aceste si in patri'a sa.

Elu érá unu germanu.

Caletorindu mai afundu in tíera, trecú prelanga fortaretie vechi de munte, cari mai de multu erau castele de principi superbe si serviau cá prinsori de statu pentru tradatorii inalti, acum inse erau ruine.

Trecându pre langa ele ajunse in Elveti'a si acum disparura cu totul si castelele ruinate si prinsorile de statu.

Candu ajunse la Schaffhausen érá dejá sér'a tardiu, inse tocmai resaria lun'a si érá luna plina.

A vedé ántaia ora cataractulu Renului la luna plina! Acést'a va fi unu ce suprindietoriu si sublimu! cugetá elu.

In cetate se informă despre calea, ce duce la cataractu,

si inainte de a se abate la vreunu otelu apucă drumulu, trecú preste unu podu, merse prin satulu Feuertholen si urmă pre o carare, care dincolo de satu conducea catra Renu.

Sér'a érá tacuta.—Elvetianulu lucra cu diligentia, placere si neintreruptu tota diu'a, inse in serile tardie nu lucra. — Neci unu sunetu nu conturbá urechi'a caletoriului singuratecu. Numai departe inaintea lui credea, cá aude unu sgomotu debilu, inse atatu de caracteristicu, uniformu si monotonu. Sar' fi potutu asemená cu unu tunetu departatu, inse care nu incetá, ci remanea totu acel'a-si in continuu.

Sgomotulu deveni totu mai mare si in fine, candu ajunse in apropierea lui, se prefacú in unu vuetu, unu adevratu tunetu fora de fine.

De câte mii de ani imple acestu tunetu aerulu, diu'a si noptea fora intrerumpere; si câte mii de ani va mai suná inca la urechi'a omeniloru, fora inse de a-i implé de fiori, ci desceptandu in ei o admiratiune pentru totu ce e splendidu si maretiu, o dorintia de a privi miraculosulu, de a stá facia in facia cu elu si de a-lu cuprende, cá pre o realitate placuta, cu tóte sémtirile!

Lun'a luciá luminos, inse cararea conducea pre caletoriu printre arbori de o parte si stanci de ce'alalta. A vedé nu potea, decatu numai drumulu, pre care mergea, ér' acest'a lu-conduse nemidiulocitu la vuetu.

Inaintea lui se redicá o magura si susu pre déns'a unu castelu giganticu. Elu-si indreptă pasii intr'acolo si in cateva minute se aflá in faci'a castelului Laufen, construitu pre o stanca spalata de undele Renului. Dela castelu pana la cataractu este o carare, care in tempulu de acuma e inchisa. Cene voiesce a vedé si contemplá dein apropiere acestu miraculu sublimu a-lu naturei trebue se platésca o tacsă, care pentru straini este unu francu, ér' pentru elvetiani numai o diumetate de francu.

Si in alte locuri a-le Elvetiei se intempla asié cu minunile grandiose a-le naturei. Chiar' si fiulu tíerei trebue se platésca, déca voiesce se védia aceste frumsetie, pre cari bunulu creatoriu le-a donatu tíerei sale pompóse.

Cu anima palpitanda pasi junele nostru caletoriu pre carare in jos si in scurtu ajunse capetulu acelei'a.

Acum stá la Cataractulu Renului, érá sub elu; spuma undeloru lu-stropiá, lu-acoperiá chiar'.

Elu nu sémtiá. Cene pote sémti miculu sub impresiunea maretii lui? Din o inaltime de optudieci de urme, in o latíme de aproape doue sute pasi, se aruncá de pre stanca ap'a imensa, vuidu si tunandu p'intre stanci pana in abisu, frangându-se de pietrile gigantice, incatu se cutremurá pamentulu, stropindu si imprasciandu in inaltíme spume fierbenti. Si preste totu impetulu, vuetulu si furi'a apei, lun'a stá limpede si tacuta pre ceriu, si figur'a ei se oglindia in undele rostogolitorie, ér' radiele ei se frangeau in spumele stropitorie.

Érá unu aspectu infioratoriu si totusi atatu de frumosu!

Ce lupta! esclamá tenerulu caletoriu. Si ce lupta infinita! Inse óre nu este totulu in asta lume o lupta conti-

nua, a elementelor in contra elementelor, a animalelor in contra animalelor, a ómenilor, cari si-ascriu ratiunea, in contra ómenilor? Si in urma se lupta si infuria tote, unele in contra altora, elemente in contra animalelor, animale in contra ómenilor, ómeni in contra lor. Si óre nu e infinita si acésta lupta a loru, care se renoesce in continuu, de mii si pana in mii de ani, câtu au fostu si pana voru mai fi inca elemente, ómeni si animale? Si óre pentru ce acést'a lupta fora fine si scopu?

Indereptulu junelui respunse o vóce:

— Pentru de a aretá omului, carele nu numai 'si ascrie ratiunea, dar' o si posiede, benecuentarile pabei.

Erá o vóce de muiere ace'a, ce rostí aceste cuvente, o vóce muiersca dintre acele curatu si dulce sunatórie, cari verbescu deodata din gura si anima si a-lu caroru timbru intimu si usioru nu-lu uitamu nece odata.

Tenerulu caletoriu se întórse rapede.

Elu stá inaintea unei figuri inalte; privia in o fačia tenera, frumoasa si superba.

Tener'a dama ce stá langa elu, portá unu vestmentu de caletoria simplu, de matasa négra.

Unu domnu betranu se vedea indereptulu ei.

— Dt'a credi in o pace, madama? intrebà junele.

— Numesce-me domnisióra, domnulu meu! díse dam'a suridiendu.

— Bene, deci, gratiósá domnisióra!

— Numai domnisióra, m'amu rogatu eu, domnule!

Junele trebuí se se supuna acestei observatiuni. Cuventele ei, cari se pareau a cuprinde unu limbagiú mai multu decatú caracteristicu, si ingrijirea bagatela, dar' totusi justa, de a i se dá adeverat'a-i titula, 'lu facusè se se uimésca.

Pre faci'a damei se iví unu surisu si mai finu, inse privirea ei totusi se odíhnea asupra caletoriului cu o bunavointia caracteristica. Pre unu momentu se pareá, cá voiesce a-lu aduce iu confusiune; inse dènsulu cá unu barbatu perfectu, ce erá, nu se infiorá de acestu surisu superbu a-lu damei frumoase.

— Asié dara domnisor'a mea, díse elu usioru.

Acum dam'a-lu priví cu mirare, cá si cum nu ar' fi fostu dedata cu o tractare atatu de usiora. Inse stringându-si numai pucinu budiele frumoase, se pareá, cá a invinsu o mirare, si póte si o superare lina; apoi díse cu tonulu limpede si insufletitu a-lu vócei sale vibratóre.

— Dt'a vorbiai de o lupta generale in natura, domnule; si acést'a scena sublímá a naturei ti-a datu ansa la ace'a?

— Afi dt'a altu-ceva espresu in acésta scena, domnisióra?

— Se pote, inse eu urmezu observatiunea dt'ale, si inca vedu aici o lupta gigantica si eterna. Dara este numai o lupta a elementulu selbatecu si falsu alu apei in contra elementulu pacnicu si liniscitu alu pamentulu. Si pre care-lu vedi dt'a invingatoriu in acést'a lupta? Acele unde cu tota poterea si furi'a loru, cu caderea loru gigantica, cá si

candu ar' voi se crepe pamentulu, cu bubuitulu loru, ce imple aerulu pâna in departare, óre nu trebuie se se sfarime de acést'a stanca pacnica si liniscita, si óre de atatea mii de ani potut'au ele efeptuí alt'ceva, decâtu cá, asié sfarimate se sbóre si se dispara in spume de aeru?

— Asiá este, domnisióra, inse óre care e caus'a, cá acelu elementu selbatecu si falsu de mii de ani a potutu continuá, si pote se mai continue inca tempu indelungatu, lupt'a in contra liniscei si pacniciei! Si óre nu se póte vedé acést'a lupta in intréga natur'a, in acést'a natura de elemente asiá numita morta, in fapta inse atatu de vivace, precum si in vieti'a animaleloru, in comunicatiunea ómeniloru si in limbele poporaloru? O! d.sióra, dt'a a-i edisu frumos'a sententia, cá acést'a lupta ni vá aretá benecuentarile pabei! Eu trebuie se aflu pacea, cá se potu crede in benecuentarile ei.

Tenerulu studente vorbiá cu focu.

Foculu lui aprinse focu in dama.

— Domnulu meu, díse ea, privindu-lu cu ace'a superbia inalta, pre carea o da conscienti'a cugetarei nobile si a sèmtimentulu fierbente, domnulu meu, lupt'a cèrca pretutendenea ace'a, ce e duru si comunu. Ce'a, ce e sublimu in natura, ce e nobilu si maretiu in ómeni, cèrca numai pace, numai unire si iubire; sublimulu nu privesce diosu in abisuri, unde domnesce intunerecu si cèrta; elu privesce susu in inaltíme, unde e lumin'a si dieitatea, cu pacea si iubirea sa eterna. Da, domnulu meu, e dreptu, noi inca stamu aici inaintea unei scene maretie, si o admiramu, desi e o scena de lupta. Inse óre ce-i da ei acestu caracteru alu sublimitatiei si grandiositatiei?

Este noptea, in carea o privimu, noptea adéncá si tacuta, care invalesce cu linisceá si pacea sa totu vuetulu, furi'a si tunetulu elementelor. Apoi lun'a inca se uita dein inaltíme la aceste unde cu fačia palida si atatu de limpede si tacuta, si jucandu si-arunca figur'a in lupt'a loru desperata si oglindiendu-se in ele le insociesce in tote misicariile, fora de a-i pasá de acést'a lupta eterna, care numai pre acei'a i intereséza, cari incontinuu dorescu a se certá.

Si inca un'a, domnulu meu, continuá dam'a vesela, fostu-ai dt'a vre-odata in apropierea Alpiloru?

— Ba nu, respunse junele caletoriu!

— E bine, uitáte la ei! Privesce sublimitatea loru lina, marétiá si eterna, si apoi comparéza-o pre ace'a cu acésta cadere a apei. Alpii, domnulu meu, se intendu in inaltíme, cu superbia si linisce, in inaltímea, din care vine lumin'a si in care ni cugetamu noi fienti'a suprema, divinitatea.

In foculu ei dam'a pasí fora vóia mai aproape de undele apei cadiende si erá plena de spum'a stropitoria. Ea inse nu bagá in séma, cè se uitá in unde; apoi priviá prin spume in susu la ceriulu curatu si plenu de stele lucitorie. Ochii ei straluciau atátu de admirabilu in lumin'a lunei, inca mai admirabilu in foculu nobilu, ce se aprinse in inter-nulu ei.

Caletoriulu stá langa ea; si pre elu-lu acoperiá si-lu udá spum'a apei, inse neci elu nu observá acést'a, ci se

uitá in ochii ei mândri, cari straluciau cu atata frumsetia, si nu vedea nemicu, decâtu numai pre dëns'a.

Domnulu celu betranu, insocitoriulu damei, se apropiã de ei.

— Este udu aci, dîse elu; si rece, adause dupa ace'a in tonu respectuosu. Elu vorbiã ingrigiatu, fora inse de a fi auditu.

Mentea si spiritulu damei erau airea. Ochii damei straluciau inca, inse nu foculu ardea acum in ei, ci o lînisce curata si nobila, o pace intima, sublima li dá loru ace'a stralucire. Asiã se uitá ea in susu, inse nu la luna, ci susu la intréga bolt'a ceriului mare si eterna. Si privindu asiã spre ceriu erá atatu de frumoasa!

Ér' junele caletoriu de langa ea nu-si putea întórce ochii dela dëns'a, ci se pierdù in contemplarea figurei inalte si svelte, a façiei frumóse 'si orbitore, a ochiloru mari intunecosi, a spiritului nobilu, carele se putea observá din tote, a animei mari si a superbiei inalte.

Si a superbiei!

Ea stá inaintea lui cá o regina.

Cá o regina? se intrebã junele.

In acelu momentu tresarì ceva in internulu ei, si inca durerosu.

— Maria, aci e frigu! repeti cu voce respectuosa, inse mai deschisa, insocitoriulu damei.

Ea-lu audi, si venì in ori. Recél'a noptiei, umediél'a apeì o facù pre ea se tresara.

— In adevèrumi-e frigu, dîse ea, si frigulu o scuturá.

Apoi repasì din plói'a de pulvere a undeloru. Domnulu celu betranu puse pre umerii ei unu sîhalu, ce-lu avea pre braciù.

Ea-i multiamì amicabilu.

Tu totu-déuna grijesci de mene cu atát'a bunetate, iubite unchiule.

— Inse nu a-i dorì se ne intorcemu, o intrebà unchiulu, e tardiu si noptea-i totu mai recè.

— Precum cugeti, unchiule, respunse dam'a, care avea o portare atatu de nobila si superba cá o regina si totu-si nu voiá a f' numita decâtu simplu »domnisióra,« care se chiamá Mari'a, si avea de unchiu, unu domnu betranu, carele ce e dreptu nu pré semená a principe, dar' nu se putea considerá neci de unu simplu camerieru.

— Domnule, dîse acum domnisiór'a Mari'a, dupa-ce aruncase o privire esaminatória asupra junelui caletoriu, duce calea dt'ale catra Schaffhausen?

— Da domnisióra!

— Nu ti-ar' fi cu placere a o face in societatea nóstra?

— Dt'a esti forte buna.

— Asiádara primesci.

Noi-ti urmamu, unchiule.

Ea vorbiã atatu de liberu si confidentu, cá si cum ar' fi fostu vechi cunoscuti.

Anim'a junelui incepù a bate si a palpitá fierbente.

Betranulu merse inainte. Elu pornì pre cararea, care dela cataractu fuge pre Renu in diosu. Drumulu e forte

angustu si neplanu, trece preste pietri, deoparte e incun-giuratu de stanci, ér' de cealalta immediatu e torentele. Atunci inse erá si mai angustu si pietrosu.

Domnulu mieu, fia-mi concesu a-ti cere braciulu, dîse dam'a catra junele caletoriu. Ea-si puse braciulu in alu lui si atunci junele tresari cu violentia. Er' candu pre drumulu angustu si pietrosu se rediemá si lipiã strinsu de elu, i'se parea, cà dintr'odata s'au nascutu in internulu seu sèntiemente, de cari mai inainte nu avea neci idea. Cu câtu inaintá, cu atata i se parea, cà se intarescu totu mai multu in sinulu lui acele sèntiemente, ast'felu, incatu ajunse la convingerea, cà acele trebue se duréze pana la ultimele vibratiuni a le animei sale.

— Mân'a dt'ale, domnule, dîse dam'a.

Mân'a dt'ale? acést'a afabilitate intempinatoria-lu facù se sbóre in inaltíme, si spiritulu seu plenu de fantasia se aiuréze in regiunile lunei ideale.

Domnulu celu betranu stete in locu.

(Va urmá.)

Gerasimu Domide.

SCANTEIUTIE.

Pentru celu ce n'are mente, judecatori'a desémna unu tutoru: ér' pentru celu ce n'are bani nu mai desémna nemenea nici unu Creditoru.

*

Ómenii nu voru aflá nici-candu pétr'a intiepleptiunei: pentru-cã ace'a jace sub pétr'a mormentului.

*

Nu scimu ce ar' cugetá despre noi Guvernantii nostri: déca ar' sci ce cugetamu Noi despre densii.

*

Camataria tientesce la o cultura retrograda, încãtu voiesce a ne reduce pre toti la simplitatea protoparentiloru nostri. Óre ajunsi la golatatea loru: aflá-vomu si noi frundie de smochinu cá se ne acoperimu rusinea?

*

Poti-i totu dice se-si revina in sene-si: déca nu-si incape in pele.

*

Femeile nu potu fi studiate decâtu din departare; cá-ci privindu-le de-aprópe si ochiulu celu mai rigurosu inca este silitu a le recunósce multe gratii si si mai multe farmece.

~~~~~

IDEI SI PRINCIPIA.

Sé privimu copilasiulu aplecatu la pieptulu maternu. Indata-ce se satura, elu dirige catra mama-s'a priviri voióse si vesele, cá si cum ar' voi se marturisésca gratitudinea s'a. Acestu sèntiementu confusu la inceputu, se desvolta deodata cu etatea; in proportiune cu binefacerile ce elu primesce dela parinti, se maresce si recunoscintia s'a. In ochii copilului, parintii se paru puternicii si buni: puternici spre a-i ajutá in tóte circumstantiele, buni spre a ingrigi de tóte necesitatile lui.)

J. P. Heliade.

Nu diceti comparându-ve cu celi bogati, ca Providenti'a a facutu se fiti nascuti intru-o conditiune aspra si miserabila, cà destinulu acelor'a este demnu de invidiatu, ér' alu vostru demnu de plansu. Nu este asia fii mei! Natur'a n'a datu loru neci dóne guri neci dóne stomachuri, neci dicee sèntiuri, nemecu mai multu preste

ace'a ce v'a datu si voue. — Nu invidiati dara de locu aparinti'a brilianta inse amagitoria a unei fericiri ce nu esista, si aduceti-ve totu-deanu'a amente că adeverat'a fericire constă numai in travaliu, in sciintia si in virtute.

Comeniu.

Nevast'a betranului.

Frundia verde, lemnu uscatu,
Éta, am si eu barbatu.

Eu juna, cu chipu placutu,
Elu betranu — inse avutu.

Eu am ochi suridietori,
Ér' elu — taleri lucitori.

Eu am buze infocate,
Elu — mosii nenumerate.

Candu cugetu l'alui avere,
Anim'a-mi 'nota 'n placere.

Dar' vediendu-lu că-i betranu:
Vai! me dore ce-va 'n sinu. . . .

Mortea-i rea si crunta fiara;
Va se-lu prinda-odata 'n ghiara.

Si atunci, eu: ce voiu face?
A fi singura nu-mi place. . . .

De-ar' mori acum ingraba:
N'ar' fi reu de a mea tréba.

Dar' va duce-o multi ani inca. . . .
Ast'a, ast'a me mananca!

Petru Dulfu.

REVISTA.

— Concertulu impreunatu cu balu, arangiatu in Clusiu de soc. »Julia« in 17 a. l. c. a reesitu preste asceptare de bine, si a lasatu suveniru nesterse in animele tuturoru acelora, cari au avutu fericirea de a poté participá la acést'a petrecere romanésca. Spatiulu cam strimtu nu ne permite a descrie mai pe largu decursulu acestei seri frumoase, ci pe langa exprimarea laudei si recunoscintiei meritate, ce datorimu comitetului arangiatoriu, ne vomu margini numai la amentirea pe scurtu a lucrurilor mai momentose.

Program'a concertului a fostu compusa ast'feiu: 1) »Canteculu ginteii latine« intonatu de corulu vocalu; 2) »Sigilulu negru« poesia de I. Badescu, declamata de B. Tosia; 3) »Fantasia din opera Lucia« de I. B. Singellée pentru violina, esecutata de Benjaminu Popu, cu accompan. de piano; 4) »Amoru si patriotismu« (unu episodiu din istoria Romei) poesia de Petru Dulfu, prelésa de A. Nicora; 5) »La Traviata« fantasia de concertu de I. Ascher, pentru piano, esecutata de Dsiór'a Elen'a Piposiu; 6) »Tema« con variazioni, de G. Nagy, pentru violina, esecutata de Emiliu Vajda, cu acomp. de piano; 7) »Sub Stefanu voda« cantata de corulu vocalu.

Tote aceste au fostu esecutate cu succesu, si ascultate

cu placere de numerósulu si elegantulu publicu ce umplea sal'a spatiosa a redoutei urbane.

Dupa esecutarea programei s'a inceputu joculu prin Ardelén'a. Ér' la mediulu noptii inainte de pausa 19 tineri in costumu tieranescu romanu au esecutatu indatinatulu jocu istoricu-nationalu »Calusieriulu.« Precumu in anii trecuti asié si acuma, acestu jocu caracteristicu-romanescu a avutu unu efectu impunetoriu mai alesu asupra streinilor, ce nu lu-mai vediuse; si tinerii calusieri*) fúre mai demulte ori aplaudati.

Din ordinea jocurilor, afara de Ardelén'a si Calusieriulu mai amentimu aci: Roman'a, Lugosian'a Somesian'a, si Hor'a, cari tote fúre saltate cu adevratu entusiasmu nationalu.

Ne-ar' placé a insemná aci numele tuturoru damelor ce au fostu de facia la acést'a petrecere, dar necunoscéndu pre tote, cauta se ne marginimu la unu numeru forte restrinsu, si anume: in loculu primu, de si au participatu numai cá spectatóre amentimu pre Contesele Haller, Bethlen si Béldi, apoi pre domnele Mari'a Ilesiu, Leontinu Popu, Coroianu, Mes. Lazaru, Isacu, Polcz, Baldi, Manu (din Desiu), Popu (din Gilau), Cosm'a (din Dêrsia), Podoba, Joanovieiu. etc. si Dsiórele: Aurelia Filipescu (din Turd'a), Elen'a Piposiu, Em'a Popu, Aurelia Rosiescu, Victori'a Galu, Cornelia Surulu, Ann'a, Ludovic'a si Mari'a Popu (din Gherl'a), Camil'a Popu, Gizella Múlter etc.

Nu au lipsitu nici unii barbati mai insemnati de ai Clusiuului precum generalii: Lauber, Pongracz si Ghyezy, apoi presiedintele tribunalului, redactorulu foiei »M. Polgár« si cati-va profesori de universitate; ér' dintre aristocrati, contele: Eugeniu Lázár si Aronu Béldi, etc.

Cu unu cuventu: concertulu si balulu acest'a a fostu, precum s'au exprimat mai multi, celu mai frumosu, din cate a arangiatu pana acum'a societatea »Julia.« Au intratu in casa de totu, — precum audirámú, — la vre-o 368 fl. ceea ce in Clusiu e o suma considerabila. Cate au fostu spele, si catu e venitul curatu, inca nu ne-amú potutu informá. Dar' credemu că comitetulu va referá despre aceste catu de ingraba in publicu.

Petrecerea voiosa a duratu tota noptea pana ce s'a facutu diu'a alba.

— O serata literara si musicala a arangiatu si tinerimea romana din Budapesta in 12 a. c. l. Program'a a fostu urmatórea: 1) »Canteculu ginteii latine« esecutatu de corulu vocalu cu accompaniere de musica militara, 2) »Polonaise II.« de Fr. Liszt, esecutata pe pianu de dsiór'a Aurelia Vornica, 3) »Penesiu Curcanulu« poesia de V. Alexandri declamata de Teofilu Bogdanu, 4) »Melancolia« de Hellmesberger, esecutata pe violina de Dlu Juliu cav. de Pusicariu; 5) »Nu te potu uitá« cantecu de Franchetti, cantatu de Constantinu Radulescu; 6) »Fantasia« de Liszt, esecutata de dsiór'a Elen'a Safiry. Dupa aceste dsiór'a Melania Janovicu a mai cantatu câte-va piese, apoi s'a inceputu joculu. Partea cea mai interesanta a acestei serate a fostu »Batut'a« si »Calusieriulu.« Elit'a intellegintiei romane si streine, din Capital'a Ungariei au fostu de facia la acést'a serata romana si au aplaudatu cu mare frenesia atatu pre concertanti catu si pre Calusieri. Tinerii dantiatori, in frunte cu vatavulu Absolonu Todea, au jocatú escelentu aceste jocuri nationale, pentru ce au si fostu remunerati cu unu adevratu viforu de applause.

— Prelegere publica despre iubileulu de 25 de ani in tain'a a siesei si in provoci'a lui ABC, de I. Popa. Pretiulu 30 cr. Carticé acést'a da o placuta distractiune cetitoriului — pentru ace'a o recomandamu, cu atatu mai vertosu ca venitul ei curatu va se se imparta funduriloru seolare din Bradu si Turd'a.

*) Éta si numele loru: Vasiliu Ispasu (vatavulu), A. Munteanu, A. Ispasu, J. Cierteá, V. Popu, N. Ciulea, P. Borsia, V. Moldovanu, N. Mészáros, G. Dragiciu, C. Bradu, J. Tataru, P. Marcusiú, I. Jurc'a, J. Petru, V. Radu, V. Damsia, S. Cioc'a, J. Petranu.

— Cancelariele advocatiale au deschis Domnii: *Franciscu H. Longinu* în Deva, *Fabiu Bezeid* în Lugosiu, *Demetriu Selagianu* în Vinga.

† Necrologu. A repausatu: *Demetriu Jarcu* profesoriu și scrietoriu meritatu, în 13/25 ianuaru la Bucuresci, — *Ioane Chirila* Canonicu, în 6 februaru st. n. la Blasiu.

— Cium'a a eruptu mai de curundu în Rusi'a și a seceratu și pâna acum numeroșe victime. S'au lătu tôte măsurile posibile pentru localizarea și delaturarea acestei bôle incurabile.

— Hymen. Sau cununatu: Domnulu *Gregoriu M. Marinescu* cu Domnisiór'a *Victori'a Maxinu* la Temisiór'a în 9 febr., — Domnulu *Joanu S. Manu* [cu Domnisiór'a *Lucreti'a Popu* la Clusiu în 9 febr., — Domnulu *Constantinu Argare* cu Domnisiór'a *Emili'a Mog'a* la Sasu-Sebesiu în 9 febr. a. c.

Logorifu.

De *Dimitrie Prunesiu*.

Din literile: a, b, d, e, g, i, l, m, n, o, ô, r, s, t, u, z — se formeze 8 cuvinte a caroru litere initiale cetite de susu în josu dau numele unei provincii re'ncorporate la Romani'a, er' literele finale cetite de josu în susu dau numele unui orasiu din acêsta provincia.

- 1) Numele unui fluviu european.
- 2) Numele unui popor în decadintia.
- 3) O câmpia estinsă a României.
- 4) O țieră iubită de toți Români.
- 5) O fortărăția a Rusiei.
- 6) O cetate în Olanda.
- 7) Unu riu ală Germaniei.
- 8) Capital'a Olandiei.

Terminulu pentru deslegare e 1/13 martiu a. c. Intre Găcitori se voru sortiă: done icône fôrte elegante, dintre cari un'a reprezenta pre Domnulu Romanilor Carolu în fruntea ostirilor romane și atacurile acestora cu ostirile turcesci, er' ce'alaltă intrarea triumfale a ostirilor romane în Bucuresci; și câte 3 esemplare din cărțile „Ifigeni'a în Aulid'a” și „Amoru și dincolo de mormentu.”

Prenumerantii »Amicului Familiei.«

Dóm'n'a *Mari'a Podoba* n. Popu Carteziu, în Clusiu, Domnulu *Ioanu Metianu* Episcopu în Aradu, Dlu *Vasilii Ignatu* în Beiusiu, Dóm'n'a *Mari'a Forde* n. Lupu în Gherl'a, *Dlu Pompeiu Muresianu* teologu abs. în Feldru, *Dlu Nicolau Philimonu* advocatu în Aradu, *Dlu Ioachim Giuc'a* preotu în Marcovetiu, *Dlu Clemente Lupsai* parochu în Rodn'a-vechia, Dlu Dr. *Victoru Mihályi* Episcopu în Lugosiu, Dlu *Stefanu Moldovanu* prepositu capitl. și prelatu pfiieu în Lugosiu, Dlu *Ambrosiu Jurm'a* parochu în Batta, *Dlu Ioanu Someșianu* docente în Ilv'a mare, Dóm'n'a *Eufrosin'a Petrescu* în Crasn'a-Bucov., Dnisiór'a *Minodor'a Stefanelli* în Cernautiu, Dnulu *Iuliu Coroianu* advocatu în Clusiu, Dlu *Demetriu V. Zahu* docente în Niresiu, Dlu *Ioanu Belesiu* preotu în Odvosiu, Onorabil. *Casina romana și Cabinetu de lectura* în Oravitia. — Voru urmá.

Deslegarea Găciturii de siacu din nr. 1.

Vorbescu Carpatii:

Erin Daci'a traiana, ca-si print'ro strimtoare,
Torintele barbare spre Rom'a se 'nbuldiau:
Vandalii, Gotii, Hunii, totu genti devastatorie,
De stancile-mi taiose, cá valulu se spargeau!

Apoi trecura Sciaii, și dupa ei, Bulgarii,
Si Ungurii, și Turcii, și Lesii belicosi;

Proprietariu, Editoriu și Redactoru respundietoriu: **Niculae F. Negrutiu.**

Imprimari'a lui Ioanu Stein în Clusiu.

Apoi și Teutonii, și Rusii, și Tatarii:
Ci toti se nimicira de coltii mei riposi!

Romani 'și pastrara și lege, și costume
Si dateni si moravuri, si braçiu si busduganu,
Si anim'a, si mente, si gloria, si nume
Si limb'a, si penatii, si sangele romanu.

Mai multu de dou'a vécuri, asuda tirani'a,
Chiar' numele se-lu stinga l'acestu vitézu poporu:
Dar' braçulu provedintiei, scutesce Romani'a
Si-i pregatesce inca unu mare viitoru.

C. D. Aricescu.

Bene o au deslegatu: Dómnele și Domnisiórele *Emili'a Popu* n. Marcasiu, *Mari'a Victori'a Blasiu* n. de Andrásy, *Teresi'a Criste* n. Popu, *Valori'a Victori'a Vicasiu* n. Popu, *Elisabet'a Buteanu* n. Sioproni, *Emili'a Onciu* n. Ciavoschi, *Corneli'a D. Centea*, *Bert'a Porutu*, *Eufrosin'a Petrescu*, *Corneli'a Galu*, *Ludovic'a Huz'a*, *Eugeni'a Bercianu*, *Victori'a Maxinu*, *Sabin'a L. Boeriu*, *Iuli'a Moldovanu*; și Domnii *Antoniu Vass*, *Alesandru Popoviciu*, *Sabinu Coroianu*, *Ioanu Becineaga*, *Augustinu M. Vicasiu*, *Vasilii Popoviciu*, *Ioanu D. Neamtin*, *Augustinu Budu*, *Paulu Chitta*, *Aureliu Biltiu*.

În urm'a sortirii executate în 28 ian.—9 febr. premiulu întâiu l'a căscigatu *Domnisiór'a Corneli'a Galu* din Supurul de susu; alu doilea Domnulu *Ioanu Vass* din Beiusiu, alu treilea Domnisiór'a *Iuli'a Moldovanu* din Boziasiu.

Deslegarea Găciturii de semne din nrulu 1.

Strabuna Romania, pamentu de barbatia,
Mormentulu santu atătoru eroi incununatii,
Iubita tierisiora: Salute astadi tie!
Salute astadi vone, tierani eliberatii!

Bene o au deslegatu: Dómnele și Domnisiórele *Elisabet'a Buteanu* n. Sioproni, *Mari'a Victori'a Blasiu* n. de Andrásy, *Emili'a Popu* n. Marcasiu, *Emili'a Onciu* n. Ciavoschi, *Mari'a Forde* n. Lupu, *Leontin'a Fl. Marian*, *Emili'a Popu* n. Câmpianu, *Corneli'a D. Centea*, *Leontin'a Christianu*, *Minodor'a Stefanelli*, *Eugeni'a Bercianu*, *Ludovic'a Huza*, *Iuli'a Moldovanu*, *Victori'a Méxinu*, *Sofi'a Cerniciu*, *Niniti'a Mustea*, *Emili'a Cadariu*; și Domnii: *Alesandru Popoviciu*, *Parteniu Moldovanu*, *Teodoru Demianu*, *Sabinu Coroianu*, *Antoniu Vass*, *Ioanu Frantiu*, *Ioanu Sturz'a*, *Dim. Prunesiu*, *Nestoru Opresanu*, *Vasilii Popoviciu*, *Ioanu Becineaga*, *Pamfilu J. Grapini*, *Vasilii H. Dumbrava*, *Ioanu D. Neamtin*, *Paulu Chitta*, *Aureliu Biltiu*.

În urm'a sortirii executate în 28 ian.—9 febr. premiulu întâiu l'a căscigatu *Domnisiór'a Minodor'a Stefanelli* din Cernauti, alu doilea Domnulu *Ioanu Becineaga* din Caransebesiu, alu treilea Domnisiór'a *Sofi'a Cerniciu* din Nereu.

Deslegarea Logorifului din nrulu 1.

Celea 10 cuvinte formate din silabele notate suntu. 1) **Lulu**, 2) **Invetiator**, 3) **Trio**, 4) **Escorial**, 5) **Rossini**, 6) **Avignon**, 7) **Transilvania**, 8) **Ultiu**, 9) **Romeo**, 10) **Almansor**. Literile initiale cetite de susu în josu, dau evenimentulu **Literatura**, er' cele finali cetite de josu în susu dau evenimentulu **Romanilor**: adeca **Literatura Romanilor** de care precum pré bene dice Dóm'n'a *Hygea* ar' trebui se ne ocupamu cu totii cu unu zelu mai mare.

Bene o au deslegatu: Dómnele și Domnisiórele *Valeri'a Victori'a Vicasiu* n. Popu, *Mari'a Forde* n. Lupu, *Elisabet'a Buteanu* n. Sioproni, *Leontin'a Fl. Marian*, *Corneli'a D. Centea*, *Victori'a Maxinu*, *Minodor'a Stefanelli*, *Elisa Dragalina*, *Eugeni'a Bercianu*; și Domnii: *Antoniu Vass*, *Vasilii Suciu*, *Ioane Luc'a*, *Ioanu Becineaga*, *Vasilii H. Dumbrava*, *Pamfilu J. Grapini*, *Paulu Chitta*, *Aureliu Biltiu*, *Grigorie Onciulu*.

În urm'a sortirii executate în 28 ian.—9 febr. premiulu întâiu l'a căscigatu Dóm'n'a *Mari'a Forde* n. Lupu din Gherl'a, alu doilea Domnulu *Ioanu Luc'a* din N.-Kálló, alu treilea Dlu *Grigorie Onciulu* din Cernautiu.

Librari'a I. E. Tieranu în Oravitia

are spre vendiare urmatórele opuri aparate la Bucuresci:

Limbăgiulu Floriloru de *Veturia Florentin* . . . . . 2 fl.
Romani'a și Resbelulu actualu séu **Guvernantiu** și **Guvernatiu** de *Blarenberg* . . . . . 1 fl. 50 cr.
Doctorulu Casnicu pentru viét'a îndelungata de *Elena Th. Varticu* . . . . . 35 cr.
Istoria Natiunala pentru Poporu séu **Némulu**, **Sap'a**, **Arm'a**, **Cas'a** și **Mintea Romanilor** prin tôte tempurile și locurile de *G. R. Melidonu* . . . . . 75 cr.
Dorulu Romanului collectiune de poesii frumoșe cu icône 85 cr.
Mai departe aci se afla depuse spre vendiare **Dictionariulu limbii romane** și **Glosariulu** precum și tôte opurile edate de Societatea academica romana — tôte cu preturi fôrte reduse pentru Romanimea Ciscarpatina.